

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด The Result of a Buddhist Study of Learning Activities Using a think pair share

พรณภา พอกพูน¹
โยธารักษ์ กองจันทร์²
สรารุณี ศิริวรรณ³
เพ็ญพรราชา อ้อยปัดฉวางศ์⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยเก็บข้อมูลจากแบบบันทึก การประเมินกิจกรรม และการสังเกตพฤติกรรม นำข้อมูลวิเคราะห์เชิงสถิติพรรณนา จากกลุ่มเป้าหมายจำนวน 31 คน โรงเรียนบ้านกกปลาซิวนาโด้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการจัดกิจกรรมที่ใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และมีความสามารถในการเรียนรู้ ประกอบด้วย การบันทึกการเรียนรู้ การทำใบงาน การจัดกิจกรรมรายวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด ผู้เรียนและผู้สอน ได้ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ Think ขั้นตอนกระตุ้นความคิด Pair ขั้นตอนจับคู่ Share ขั้นตอนแห่งการแบ่งปัน ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องชาวพุทธตัวอย่าง จากการประเมินสมุดบันทึก และใบงาน พบว่า ระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 93.54 และระดับ ดี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.45 จากการประเมินการเล่าเรื่อง และตอบคำถาม พบว่า ระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 87.09 และระดับ ดี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 เรื่องชาดก จากการประเมินสมุดบันทึก และใบงาน พบว่า ระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 96.77 และระดับ ดี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.22 จากการประเมินการเล่าเรื่อง และตอบคำถาม พบว่า ระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 96.77 และระดับ ดี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.22

คำสำคัญ: การเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด, พระพุทธศาสนา, การเรียนรู้

¹ ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านกกปลาซิวนาโด้ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร

² ครูอัตราจ้าง โรงเรียนบ้านกกปลาซิวนาโด้ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร

³ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกกปลาซิวนาโด้ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร

⁴ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ABSTRACT

Research on the results of a Buddhist learning activity using a pair of techniques It is intended to (1) to know the results of the management of a Buddhist course using a pair of techniques. Academic year 2562 by collecting data from the Activity assessment log and observing behavior. To bring out statistical analysis of the samples of 31 people Grade 5 Semester 1 academic year 2562 research results showed that 1) results of the management of learning using fellow techniques the learner can participate and have learning capacity, consisting of records, learning, the work, the work, the course of a Buddhist event, using a bit of a friend. Learners and instructors have performed the process of learning the Think step, encouraging the idea Pair to match share steps of sharing. Learning Activity Results Buddhist subjects, examples from the assessment of notebooks and certificates found the quality level is very good. A total of 29% of the 93.54 and 2 percent of the number of people in the 6.45 opinion of the narrative and answer questions found that the quality level is very good. A total of 27 87.09% and a total of jataka percent, and two percent of the 12.9 By evaluating the notebooks and certificates, the quality level is very good. A total of 30 per cent of 96.77 and a good level of 1 per cent of 3.22 by assessing storytelling and answering questions found that the quality level is very good. The total of 27% of the 96.77 percent and the good level was 3.22 percent.

Keywords: Project-Base Learning, Social Problems, Learning

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ให้ก้าวเข้าสู่ยุคศตวรรษ ที่ 21 มีการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ เป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งต้องอาศัยแนวการจัดการประสพการณ์ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการจัดการเรียนรู้เป็นศูนย์กลาง และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ย่อมจำเป็นต้องอาศัยหลักการ รูปแบบการเรียนการสอน วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลายเข้าไปช่วยและในการจัดระบบใดๆ ก็ย่อมต้องมีการกำหนดองค์ประกอบ และจัดองค์ประกอบของระบบให้มีความสัมพันธ์กันอย่างดี เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ (ทิตินา แคมมณี, 2546: 4 อ้างถึงใน สุดาพันธ์ จุลเอียด, 2552: 69) จากสาเหตุดังกล่าวซึ่งได้สะท้อนถึงแนวคิดในการจัดสภาพการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และมีความสอดคล้องกับสังคมในปัจจุบันให้มากที่สุด

วิชาพระพุทธศาสนา เป็นสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นับว่าเป็นวิชาที่มีความสำคัญในการส่งเสริม ฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และนำไปสู่การปฏิบัติตนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ทั้งนี้เนื้อหาสาระพระพุทธศาสนา ยังเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในพื้นฐานของการใช้ชีวิตที่สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย

การเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิดนั้น มีแนวคิดของการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งมีรูปแบบที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ โดยมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามลำดับ Think Pair Share นั้นจึงเป็นเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ถือได้ว่าเป็น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะต่างๆ ด้วยตนเองทุกขั้นตอน โดยมีครูเป็น ผู้จัดประสพการณ์การเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด มีแนวคิดว่าความรู้ของผู้เรียน ช่วยให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่กระตุ้นการเรียนรู้ เพิ่มทักษะการคิด การพูด การฟัง เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น เพิ่มทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย สามารถนำไปสอนได้ทุกสาระวิชา นำไปใช้สอนคณะชั้นได้ด้วยในสาระที่เรียนร่วมกันได้ (www.collectadd.com)

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดนำเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อกระตุ้นความสนใจที่เกิดจาก ตัวนักเรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้อันได้จากการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานร่วมกันที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการสะท้อนผลการเรียนรู้จากงานที่มีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก จะเป็นวิธีการหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ ประสพการณ์จากกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดทักษะ และการแสดงออกที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและมีกระบวนการ ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาบทเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่องชาวพุทธตัวอย่าง ชาดก
2. วิเคราะห์ กำหนดหัวเรื่อง วัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา
3. ออกแบบกิจกรรมการสอน สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ
4. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. แบบบันทึกพฤติกรรมผู้เรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- 1) แบบบันทึก และประเมินกิจกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้
- 2) แบบฝึกปฏิบัติ, ใบงาน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบ้านกกปลาซิวนาโด้ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 31 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นเตรียมการ โดยการวางแผน ออกแบบเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 2) ขั้นดำเนินการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
 - 2.1) การจัดกิจกรรม ประเมินผลการจัดกิจกรรมร่วมกับผลงานนักเรียน
 - 2.2) การเก็บข้อมูล โดยใช้ใบงาน ภาระงาน และ
- 3) ขั้นทบทวน ตรวจสอบความสมบูรณ์ และเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยวิธีทางสถิติ ดังนี้

- 1) การหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำมาแปลผลข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากแบบบันทึก ประเมินผล ประมวลผลตามเนื้อหา และจำแนกหมวดหมู่ พร้อมนำเสนอข้อมูลพรรณนาเชิงวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ผลการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมผลการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนและผู้สอน ได้จัดกิจกรรม มีกระบวนการในการเรียนรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ ดังนี้

Think ขั้นตอนกระตุ้นความคิด ในขั้นนี้ครูตั้งประเด็นคำถาม เพื่อกระตุ้นความคิดเรื่องชาวพุทธตัวอย่าง และชาดก โดยให้นักเรียนให้สะท้อนความคิด ความรู้ เพื่อนำไปสู่การประสานความคิดร่วมกันทั้งชั้นเรียน

Pair ขั้นการจับคู่ ในขั้นนี้ครูให้อิสระในการจับคู่ เพื่อศึกษา จากนั้นให้นักเรียนกำหนดหมายเลข 1- 2 เพื่อแบ่งหน้าที่กันศึกษา จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายแลกเปลี่ยนบทเรียน ความรู้ และความคิดเห็นต่อเนื้อหาสาระชาวพุทธตัวอย่าง และชาดก ตลอดจนการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อช่วยในการสรุปสาระในการเรียนรู้ ซึ่งในขั้นนี้ครูสังเกตพฤติกรรมนักเรียนระหว่างดำเนินกิจกรรม โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของขั้น Pair ดังนี้

- 1) ขั้นตอนการนำเข้าสู่วิธีเรียน
- 2) ขั้นตอนการศึกษาเนื้อหาบทเรียน จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และใบความรู้ โดยเรื่องชาวพุทธตัวอย่าง

- เพื่อนหมายเลข 1 ศึกษาชาวพุทธตัวอย่าง: สมเด็จพระสังฆราช (สา)
- เพื่อนหมายเลข 2 ศึกษาชาวพุทธตัวอย่าง: อาจารย์เสถียร โพธิ์นันทะ เรื่องชาดก
- เพื่อนสนิทคนที่ 1 ศึกษาใบความรู้ที่ 1 ชาดกเรื่อง จูฬเสฏฐิชาดก (เศรษฐีหนู)
- เพื่อนสนิทคนที่ 2 ศึกษาใบความรู้ที่ 2 ชาดกเรื่อง วัฒนโรชาชาดก (สุนัขจิ้งจอกจอมขี้ขลาด)

ทั้งนี้ในขั้นตอนนี้ ครูได้ออกแบบสื่อในการสรุปด้วยการทำบันทึกเรื่องที่ศึกษา เป็นภาพที่สอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา เช่น ภาพราชสีห์ ภาพหนู ภาพดอกบัว

3) ขั้นตอนการทดสอบความสำเร็จในการเรียนรู้ ในขั้นนี้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังจากเรียนรู้

4) ขั้นตอนการประเมินผลความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ขั้นตอนนี้ครูผู้สอนทำหน้าที่ประเมินด้วยวิธีการสังเกตจากการเล่าเรื่อง

Share ขั้นตอนแห่งการแบ่งปัน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งชั้นเรียน เพื่อนำไปสู่การสรุป การเสนอแนะในเรื่องที่เรียนรู้

จากการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด จำนวน 2 เรื่อง คือ ชาวพุทธตัวอย่างและชาดก ผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลการเรียนรู้จากสมุดบันทึกและใบงานและจากการประเมินการเล่าเรื่องและตอบคำถาม พบว่า เรื่องชาวพุทธตัวอย่าง จากการประเมินสมุดบันทึก และใบงาน พบว่า ระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 93.54 และระดับ ดี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.45

จากการประเมินการเล่าเรื่อง และตอบคำถาม พบว่า ระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 87.09 และระดับ ดี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 เนื่องจากนักเรียนยังไม่กล้าแสดงออกเพราะเป็นครั้งแรก นักเรียนเกิดความตื่นเต้น

เรื่องชาดก จากการประเมินสมุดบันทึก และใบงาน พบว่า ระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 96.77 และระดับ ดี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.22

จากการประเมินการเล่าเรื่อง และตอบคำถาม พบว่า ระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 96.77 และระดับ ดี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.22

ผลการวิจัย

การจัดกิจกรรมรายวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด ผู้เรียนและผู้สอน ได้ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ Think ขั้นตอนกระตุ้นความคิด Pair ขั้นการจับคู่ Share ขั้นตอนแห่งการแบ่งปัน ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องชาวพุทธตัวอย่าง จากการประเมินสมุดบันทึก และใบงาน พบว่า ระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 93.54 และระดับ ดี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.45

จากการประเมินการเล่าเรื่อง และตอบคำถาม พบว่า ระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 87.09 และระดับ ดี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 เนื่องจากนักเรียนยังไม่กล้าแสดงออกเพราะเป็นครั้งแรก นักเรียนเกิดความตื่นเต้น

เรื่องขาด จากการประเมินสมุดบันทึก และใบงาน พบว่า ระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 96.77 และระดับ ดี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.22

จากการประเมินการเล่าเรื่อง และตอบคำถาม พบว่า ระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 96.77 และระดับ ดี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.22

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด พบว่า ครูผู้สอนและผู้เรียนมีกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ Think ขั้นตอนกระตุ้นความคิด Pair ขั้นตอนจับคู่ Share ขั้นตอนแห่งการแบ่งปัน โดยนักเรียนทำความเข้าใจในเนื้อหาด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล จากนั้นทำกิจกรรมร่วมกันกับคู่ของตน ทำให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น และพัฒนาตนเอง เป็นการสร้างความตื่นตัวให้กับนักเรียนตลอดจนทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ มลวิภา เมืองพระฝาง และคณะ (2559) ที่ทำการศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด เรื่อง อัตรากาเกิดปฏิภิกขุวิธาน หลังเรียนมีสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียน ทำความเข้าใจ ในเนื้อหาด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อเข้าใจเนื้อหาแล้วมาทำกิจกรรมร่วมกันของบทเรียน ร่วมกับคู่ของตน ทำให้นักเรียนมีโอกาส แสดงความคิดเห็นร่วมกันอีกทั้งยังเป็นการแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง ซึ่งทำให้นักเรียนตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

ทั้งนี้ ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องชาวพุทธตัวอย่าง จากการประเมินสมุดบันทึก และใบงาน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับคุณภาพ ระดับดีมาก และจากการประเมินการเล่าเรื่อง และตอบคำถาม พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับคุณภาพ ระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับสำราญ ใฝ่นวล (2556) ที่ทำการศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในวิธีสอน วิชาสำนักงานเล็กทรอนิกส์ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือกิจกรรมแบบเพื่อนคู่คิด (Think-Pair-Share) พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อพิจารณาจากเกรดของนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับเกรดของนักศึกษาที่เคยเรียนวิชานี้มาแล้วด้วยวิธีการเรียนการสอนแบบปกติ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้เกรดของวิชานี้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 85.71 และนักศึกษาได้เกรดเท่าเดิมเพียงร้อยละ 14.29 เท่านั้น ทั้งนี้ไม่มีนักศึกษาค้นคว้าที่เคยได้เกรดของวิชานี้ลดลง จึงแสดงให้เห็นว่าวิธีการเรียนแบบร่วมมือกิจกรรมแบบเพื่อนคู่คิดทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปปรับใช้ในรายวิชาอื่นๆ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาทักษะ ความสามารถด้านต่างๆ
- 2) ควรใช้และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม พัฒนา และเป็นวิธีการที่สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนอย่างเหมาะสมต่อไป
- 3) ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด โดยการศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมส่งเสริม พัฒนา และเป็นแบบอย่างให้แก่นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ที่ต้องจัดการเรียนรู้ และประยุกต์การประกอบวิชาชีพครูต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เดอะบุคส์.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ทีศนา แคมมณี. (2548). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะนุช เจียมจันทร์ และธานีล ม่วงพูล. (2560). *การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบเพื่อนคู่คิดโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน เพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องคำราชาศัพท์*. ในการประชุมวิชาการระดับชาติการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม ครั้งที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วันที่ 2 – 3 มีนาคม 2560.
- ราตรี เสนาป่า และรัตน์ดิพร สำอางค์. *ผลการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคเพื่อนคู่คิด ที่มีต่อทักษะการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 รายวิชาฟิสิกส์ เรื่อง งานและพลังงานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในการประชุมสัมมนาวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 16 และการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 3 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”*. [ม.ป.ป.]. 12 หน้า.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้ศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: ตถาตา พับลิเคชั่น.
- สำราญ ใฝ่นวล. (2555). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในวิธีสอนวิชาสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือกิจกรรมแบบเพื่อนคู่คิด*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2555). *พัฒนาทักษะการคิด ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เทคนิคพรินติ้ง.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill, 1973.